

AMARG

ANY IV - NUM. 11 - PRIMAVERA 84

II' DIADA DONANT
10 DE JUNY

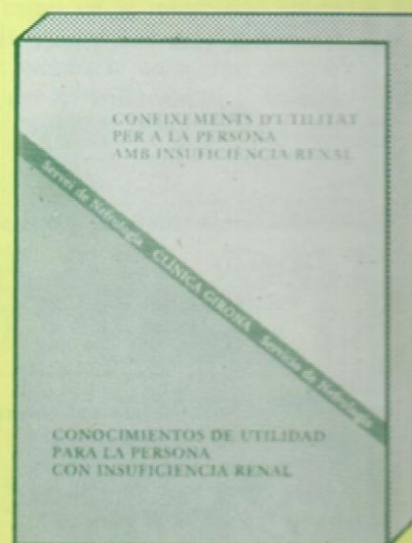
SENSIBILITZACIO
SOBRE LA SANITAT

INFORMACIO DEL
SERVEI SOCIAL
PER A DISMINUITS

JAUME ROIG
METGE I ESCRIPTOR

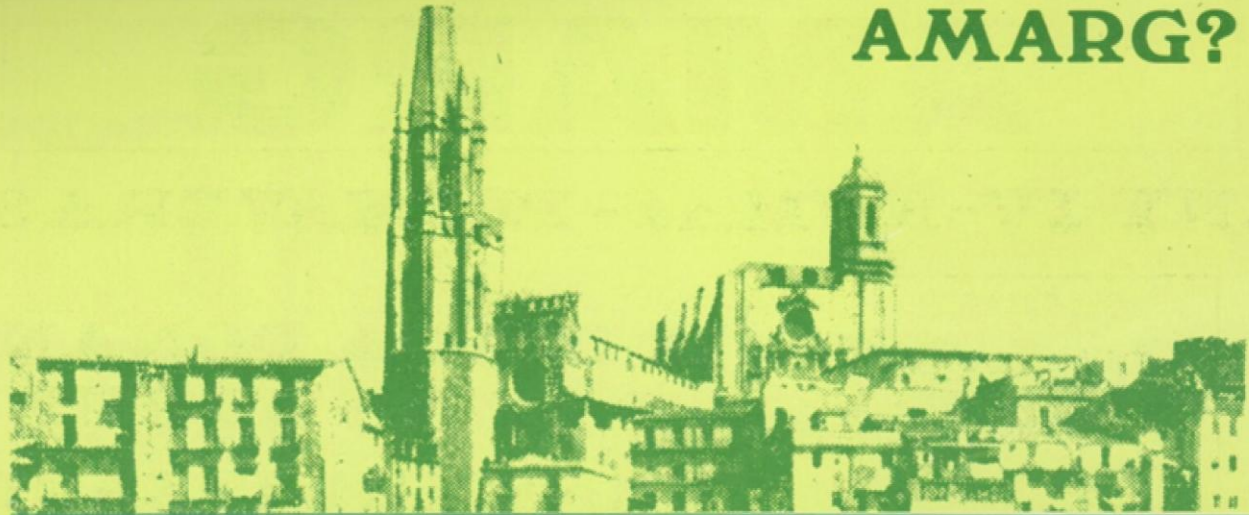
PETER WEIR
I EL SEU CINEMA

L'HEMODIALISI
LA FRATERNITAT
(FCMM)

JOANETES

AMARG?

AMARG

ANY IV - NUM. 11 - PRIMAVERA 84

II DIADA DONANT
10 DE JUNY
SENSIBILITZACIÓ
SOBRE LA SANITAT
INFORMACIÓ DEL
SERVEI SOCIAL
PER A DISMINUÏTS

JAUME ROIG
METGE I ESCRIPTOR
PETER WEIR
I EL SEU CINEMA
L'HEMODIALISI
LA FRATERNITAT
(FCM M)

JOANETES

ANY IV Núm. 11
PRIMAVERA 1984

Publicació trimestral
de distribució gratuïta.

Direcció: Xavier Bonmatí i Lladó

Redacció: Josep Sayols, Joaquim Fr rich, Albert Pertegàs, Francesc Gómez, Maria Puig, Rosa Hereu, Ramon Pascual, Artur Marquès.

Col.laboradors: Joan Carreres i Pérra, Dolors Coll i Figueras, M. Tollosà i Surroca, Josep Ayats, Ferran Jiménez, Xavier Pujolàs i Grubleda.

Composició i disseny: Xavier Bonmatí i Lladó.

La revista AMARG, editada per l'Associació de Malalts Renals de Girona, es publica sense cap finalitat lucrativa.
Comanda de números endarrerits, a la Redacció de la revista (només socis).

Portada: Paquita Lladó i Canadell

Imprimeix:
Gràfiques Duch - Cassà de la Selva

AMARG

AMARG és l'Associació dels malalts renals de les Comarques Gironines. Està integrada per tots els que pateixen d'insuficiència renal, així com per totes les persones que volen col.laborar en la solució dels problemes que aquesta situació planteja.

FINS

- L'assistència als malalts renals, en els aspectes següents: mèdic-socials i laborals per tal d'assolir la seva plena integració en la societat.
- Contactar i relacionar-se amb altres Associacions nacionals i estrangeres, per a facilitar el trasplant renal, i altres formes de tractament.
- Aconseguir la col.laboració amb tota mena d'Entitats oficials o particulars, l'activitat de les quals menin a l'assoliment dels fins de l'Associació.
- Sensibilitzar i interessar l'opinió pública amb la finalitat d'aconseguir la seva cooperació econòmica i personal.
- Influir en el Ministeri de Sanitat per tal de fer realitat la posta en marxa d'un pla Nacional de Diàlisi i Transplant.

QUÈ VOLEM DE VOSTÈ?

Que ens ajudi, col.laborant a que aquesta Associació sigui coneguda, i que els seus fins siguin assumits per part dels seus amics i familiars.

Pot concretar aquesta col.laboració:

- Fent-se Soci de la nostra Associació (Butlletí Intern).
- Facilitant feina a les persones afectes d'Insuficiència Renal.
- Enviant les adreces de tots aquells que poden estar interessats en l'Associació.

QUÈ ÉS LA DIÀLISI?

És el tractament que permet la supervivència del malalt renal amb grans possibilitats de rehabilitació.

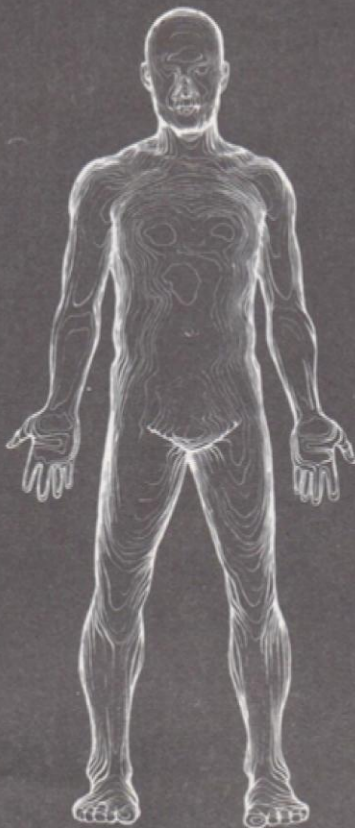
TEL. 205177

Els articles i dibuixos signats no representen necessàriament l'opinió de l'AMARG o de la redacció de la revista. L'AMARG permet la reproducció dels articles sempre que hom hi faci constar el nom de l'autor i la procedència. Caldrà trametre també UN exemplar de la revista o diari que els publiqui, a l'AMARG.
Redacció: Ctra. de Barcelona, 23, entol. 2.ª - GIRONA.

DIPOSIT LEGAL: GE215-1981

PRIMAVERA

1984

L'associació de Malalts Renals de Girona, "AMARG",

CONSCIENT del seu compromís de facilitar el transplant renal i l'assistència als malalts per tal d'assolir la seva plena integració en la societat, i TENINT PRESENT la necessitat de sensibilitzar i interessar a l'opinió pública amb la finalitat d'aconseguir la seva cooperació econòmica i personal, per l'assoliment dels seus fins, US PRESENTA la revista AMARG —nascuda amb la vocació d'omplir el buit existent en el camp de la informació sobre l'HEMODIALISI—, i que amb aquest número comença el seu quart any coincidint amb la commemoració del X^è aniversari de la creació del SERVEI DE NEFROLOGIA de la Clínica Girona.

INFORMACIÓ GENERAL DEL SERVEI DE DISMINUÏTS...

GENERALITAT DE CATALUNYA

El Servei de Disminuïts assumeix la coordinació i avaluació dels centres dependents de la Direcció General de Serveis Socials per als disminuïts físics, psíquics i sensorials, i de l'acció preventiva, assistencial i integradora que abasti les seves necessitats en les diferents etapes de la vida. També s'ocupa de la coordinació i avaluació d'aquests serveis dependents d'altres entitats públiques o privades, d'acord amb les institucions afectades.

A nivell territorial, els Centres d'Atenció a Disminuïts (C.A.D.) constitueixen l'àmbit físic i funcional per a l'actuació dels equips

multiprofessionals del Servei de Disminuïts. Aquests Centres tenen com a funcions principals:

**Informació i orientació general sobre temes relacionats amb la problemàtica dels disminuïts.*

**Valoració i orientació dels disminuïts, mitjançant els Equips de Valoració i Orientació, que són els competents per emetre els dictàmens tècnico-facultatius de les circumstàncies físiques, mentals i socials dels disminuïts. Aquests Equips estan formats, d'acord amb els criteris interdisciplinaris, pels següents professionals: Metge, Psicòleg, Assistent Social, aquells altres professionals del C.A.D. que es considerin necessaris.*

**Desenvolupament dels programes, orientacions individuals i el seu seguiment i control.*

**Elaboració d'informes i dictàmens tècnics.*

**Col.laboració amb les Corporacions Locals i entitats públiques i privades del seu àmbit territorial en les tasques de prevenció, informació, orientació, tractament i integració dels disminuïts.*

Actualment, estan en funcionament 7 Centres d'Atenció a Disminuïts, distribuïts territorialment de la següent manera:

Barcelona	4
Girona	1
Lleida	1
Tarragona	1

AVANCEM JUNTS

CAMPANYA PER A LA INTEGRACIÓ DE LES PERSONES DISMINUÏDES

GENERALITAT DE CATALUNYA

Direcció General de Serveis Socials del
Departament de Sanitat i Seguretat Social

REVISTA AMARG
ASSOCIACIÓ DE MALALTS RENALS DE GIRONA "AMARG"

**COL.LABOREU
AMB NOSALTRES**

Restaurante
CASA POU

Sanjurjo, 5 - Tel. 85.00.14

VIDRERAS

Gràfiques Duch

TIPOGRAFIA - OFFSET

C/. Provincial, 38 - Tel. 46 01 67 - CASSÀ DE LA SELVA

casademont®

INDÚSTRIA
DE LA CARN

ELABORACIÓ DE
PRODUCTES ARTESANALS

FUET - LLONGANISSES
PERNIL EN DOLÇ
CATALANA

INFORMACIÓ DE

SERVEIS SOCIALS

PER A DISMINUÏTS

Programa unificat d'Ajudes de la Direcció General de Serveis Socials a favor dels disminuïts físics, psíquics i sensorials. Aquest programa unifica les ajudes i procediments traspassats a la Direcció General de Serveis Socials, i constitueix l'instrument legal i econòmic d'actuació del Servei.

AJUDES PER A DISMINUÏTS

PROGRAMA UNIFICAT D'AJUDES A FAVOR DELS DISMINUÏTS

AJUDES INDIVIDUALS

- **REHABILITACIÓ** (Estimulació precoç, Recuperació mèdico-funcional, Tractaments psicoterapèutics).
- **ASSISTÈNCIA ESPECIALITZADA** (Personal, Domiciliària, Institucionalitzada)
- **MOBILITAT I COMUNICACIÓ** (Augment de la capacitat de desplaçament, Supressió de Barreres Arquitectòniques a l'habitatge, Potenciació de les relacions amb l'entorn)
- **AJUDES DE SUPORT** (Transport, Menjador, Residencial)
- **PROMOCIÓ PROFESSIONAL** (Recuperació professional, Integració laboral com a autònom)
- **AJUDES EXCEPCIONALS**

FUNCIONS I SERVEIS

- Planificació i programació en l'àmbit territorial de Catalunya en matèria de serveis socials de les accions adreçades a la integració dels disminuïts.
- Informació, orientació i assessorament tècnic sobre matèria de disminuïts als usuaris, associacions, professionals, etc.
- Valoració, diagnòstic i qualificació de la condició de disminuït mitjançant els Equips de Valoració i Orientació dels Centres d'Atenció a disminuïts.
- Tractaments en règim ambulatori: estimulació precoç, fisioteràpia, logopèdia, etc.
- Gestió, control i seguiment del Programa Unificat d'Ajudes a favor dels disminuïts.
- Promocionar i participar en totes aquelles altres activitats que afavoreixin la integració dels disminuïts.

AJUDES A ENTITATS

- **MANTENIMENT, CREACIÓ I MILLORA** adreçades als següents centres:

Ambulatori	Estimulació Precoç Rehabilitació	
	Atenció Especialitzada per a	Disminuïts Psíquics Profunds Paralitics Cerebrals Autistes
Centres de dia	Centres Especials de Treball Recuperació Professional	Ocupacionals d'Iniciació Productiva
Residències	assistides per a disminuïts greument afectats no assistides	

(Són exclosos de la convocatòria els Centres d'Educació Especial)

- **SUPORT D'ACTIVITATS:**
Associatives
Científiques i tècniques
De sensibilització
D'esplai
Esportives
De perfeccionament del personal

AJUDES PERIÒDIQUES

- Beques per a disminuïts atesos en Centres especialitzats.
- Aportació econòmica de la Seguretat Social (3.000 ptes. mensuals)

1984

* MARATHON...

de Barcelona

El dia 18 de març, a les 9 del matí, van prendre sortida els quasi bé 3.000 atletes a la marathon de Barcelona.

Des del primer moment el policia suís Werner Meier va ficar-se a la capdavantera de la cursa, posició que mantindrà fins al final, assolint un temps de 2 h. 14' 50". El primer "espanyol" classificat va estar en Rafa Garcia, en quart lloc, i un temps de 2 h. 16' 06".

Pel que fa a les fèmines ha de dir-se que la primera classificada fou la britànica Margaret Lockey amb un temps de 2 h. 41' 42", quedant en el lloc 113.è de la general. La segona classificada va estar la gironina Joaquina Casas amb un crono de 2 h. 45' 32" en el lloc 157.è de la classificació general.

CLASSIFICACIÓ

1 - Werner Meier	2 h. 14' 50"
2 - Luc Walgeman	2 h. 15' 15"
3 - José Revijin	2 h. 15' 47"

4 - Rafa Garcia	2 h. 16' 06"
5 - Peter Lyrenmann	2 h. 16' 06"
6 - Lindsay Roberson	2 h. 16' 15"
7 - Alfons Abellan	2 h. 18' 23"
8 - Domingo Catalan	2 h. 18' 54"
9 - José Luis Díaz	2 h. 19' 06"
10 - Roberto Garcia	2 h. 19' 09"
113 - Margaret Lockey	2 h. 41' 42"
157 - Joaquina Casas	2 h. 45' 32"

J. Farré
Barcelona, 18 març 1984

JOSEP TORRAS I AYATS

Tel. (972) 261954

**CTRA. RIDAURA, 16
OLOT**

CENTRE DE DIALISIS DEL CENTRE HOSPITALARI ANDORRA

SANTA COLOMA

doctor André FAURE

C/. Gil Torres, núm. 15 Telef. (973) 8-21905 - ext. 242

Centre de Diàlisi

Centre Hospitalari: Andorra la Vella - Valls d'Andorra

* Màquines: Drake Willock Cobe (centrg)

* Dialitzador: Cordis (capillars)

* Banys

- Bany clàssic d'acetat sense glucosa

- Bany amb bicarbonat

- Possibilitat adjunció de glucosa

* Seguretat social

- Demanar a la Seguretat un formulari de AND 7 per a desplaçament.

- Reembossat al 100 per cent.

* Horaris

- En funció del nombre de persones inscrites per període de vacances.

Important

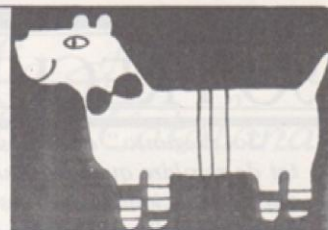
Des d'ara i tenint en compte que l'Associació de Malalts Renals de les comarques gironines, muntarà dintre el nou estatge social tot el dispositiu administratiu, tècnic i publicitari, fem una crida i al mateix temps invitació a tots els receptors i lectors de la revista AMARG, per tal de què facin, si els plau, aportacions voluntàries i de la quantia que vulguin a l'Associació.

De tota aportació se n'acusarà rebut de soci col.laborador; per això reompliu adequadament la butlleta d'inscripció o targeta.

Caldrà trametre l'aportació voluntària (quota de pessetes) a la redacció de la revista, Ctra. de Barcelona, 23, entol 2.a, GIRONA.

Agraits per la teva col.laboració.

CAMPDURA
RESIDENCIA

Telf. 20 55 84

GRANJA CANINA

TEIXITS
SELECTES

C. Bacià, 1
Telèfon 203226
GIRONA

**TARGETA
D'INSCRIPCIÓ**

Cognoms..... Nom.....

Adreça..... Telèfon.....

Població..... D.N.I.....

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA.

Senyor Director:

BANC o CAIXA

Sucursal.....

Li prego que faci efectius a l'ASSOCIACIÓ DE MALALTS RENALS DE GIRONA

"AMARG" els rebuts que li siguin presentats a nom de.....

amb una quota de pessetes.....

Compte corrent/llibreta d'Estalvis..... ANUAL

Titular del compte..... SEMESTRAL

....., a.....de.....198... TRIMESTRAL

signatura

... perquè dues persones visquin, quan tu ja no visquis.

feu-vos donant de ronyó

REPARACIÓ I MUNTATGES DE FUSTA

Josep Pericot i Maten

234615

c/S. Romà 41-1'

SALT Girona

TALLERES MECÀNICES

SOMAC, S.A.

Caldereria y Mecànica en General

Juan Bruguera, 10-20
Tels. 20 23 36 - 20 34 50

JO PREGUNTO...?

"Jo pregunto" és la possibilitat de resoldre qualsevol dubte o qüestió relacionada amb les diferents modalitats de la diàlisi (hemodiàlisi hospitalària i domiciliària, diàlisi peritoneal, CAPD) i del trasplant renal, no només en l'aspecte purament tècnic, sinó també en altres aspectes implicats en l'entorn del tractament de la insuficiència renal crònica, com ara el social o el laboral.

Per això cada resposta serà confeccionada per l'especialista més convenient. La revista AMARG coordinarà aquests.

Les preguntes caldrà adreçar-les a:

*Servei de Nefrologia i Diàlisi
Clínica Girona
c/. Lorenzana, 34 - GIRONA
o bé entregar-les a mà, a la Secretaria del Servei. Hauran de portar el nom i adreça del remitent, que si ho desitja, pot demanar l'ús de les inicials o d'un pseudònim (per això, cal fer-ho constar precisament).*

VALOR DELS TIPUS D'HISTOCOMPATIBILITAT EN ELS DONANTS NO EMPARENTATS

El sistema d'histocompatibilitat del que depèn el rebuig de trasplants és l'anomenat sistema major d'histocompa-

tibilitat. En l'espècie humana el sistema major és el HLA (antígens leucocitaris humans). Dins d'aquest sistema HLA es coneixen actualment els locus A, B, C i DR. (Antigen: substància capaç de despertar una reacció en contra d'ella quan es posa en contacte amb un individu; leucòcit: cèl.lula de la sang).

Durant molt temps s'havia buscat la màxima semblança dels locus A i B. És ben conegut que entre germans que tinguin el locus A i B idèntics el ronyó trasplantat s'accepta quasi sempre. Per contra, entre germans no idèntics hi ha una taxa de rebuig més elevada. En ronyons procedents de cadàver també s'ha observat més incidència de rebuig com menys semblança dels locus A i B entre el donant i el receptor i de forma més evident que en les donacions de viu emparentat. Tot això fa suposar que junt amb els locus A i B hi ha altres antigens desconeguts que juguen un paper important. El locus C no té gaire importància.

Des de fa poc temps es determina també el locus DR (HLA-DR). Estudis realitzats observant els resultats d'alguns centres de trasplant mostren un benefici en el sentit de què buscant la compatibilitat d'aquest locus millora la sobrevida dels injerts. Aquest resultat, però, no han pogut ser confirmats per estudis més amplis (multicèntrics) on fins ara no s'ha demostrat un benefici evident de la tipificació DR. Actualment es tendeix a evitar les incompatibilitats DR i a cercar el màxim d'identitat DR.

Malgrat tot, avui dia hi ha grups que no donen importància als tipatges i es

basen en l'administració prèvia de transfusions.

DESAVENTATGES FONAMENTALS EN ELS HOMOEMPELTS CADAVERICS EN COMPARACIÓ AMB ELS OBTINGUTS A PARTIR DE DONANTS VIUS EMPARENTATS

En primer lloc són els derivats d'una menor histocompatibilitat. En haver-hi més possibilitats de rebuig s'han d'utilitzar més medicacions per a combatre'l. Aquestes medicacions (immunosuppressores) poden provocar efectes indesitjables, que representen major nombre de complicacions.

També s'ha de considerar que el ronyó procedent de cadàver haurà de ser conservat un cop extret fins el moment de trasplantar-se, mentre que el de viu és trasplantat immediatament. La conservació del ronyó requereix introduir-li substàncies que poden afectar-lo, a part del que suposa per a les cèl.lules renals estar sense reg sanguini les hores d'espera fins que es realitza la intervenció.

ROBA INFANTIL
I JOVENIL

Boutique
Mainada

Abeuradors, 1 GIRONA

Pastisseria Artesana

CAN - XAPA

C/. Montserrat, 1
Tel. 49.02.74

BORDILS (Girona)

AGÈNCIA IMMOBILIÀRIA
GESTORIA
ASSEGURANCES

Carrer Eiximenis, 12 i 14
Telèfon: 20 82 58
GIRONA

**RIBAS i
MOTJÉ**

La Medicina dins la literatura Catalana:

Jaume Roig naixia a València, a començaments del segle XV. La família era originària de Mataró i el seu pare, que també es deia Jaume, era ja metge de reconeguda fama.

Jaume Roig estudià medicina als Estudis Generals de Lleida i complementà els seus estudis a París. A mig camí de la vida, entre 30 i 35 anys, tornà a València i exercí un temps al costat del seu pare. Al cap de poc temps, exactament l'any 1434, el Consell de la Ciutat el nomenava *Examador de Metges*, una mena d'inspector municipal. El càrrec durava un any i Jaume Roig va ser cridat ben sovint a exercir-lo. La darrera vegada fou l'any 1477.

Fem una mica d'història. El rei de Catalunya-Aragó era aleshores Alfons el Magnànim, que residia a Nàpols. La seva dona, la reina Maria, exercia de Virreina a la metròpoli. Passava llargues temporades a València. Jaume Roig esdevingué l'home de confiança de la reina Maria: metge i secretari alhora. Se serva documentació de l'any 1457 i 58 on consta que Jaume Roig li prestà assistència mèdica. El nostre metge-escriptor s'havia casat amb Isabel Pellicer. Després d'haver efectuat diversos càrrecs a l'Hospital, el 1456 era elegit Conseller de la Ciutat, càrrec que havia d'ocupar pocs anys després el gironí Francesc Eiximenis. Era ja vidu.

La segona meitat de segle és una època tràgica per a les ciutats catalanes: el flagell de la pesta les aclapara. Els ciutadans fugen allà on poden i Jaume Roig anà a refugiar-se a Callosa, on el seu nebot Baltasar Bou tenia propietats. I és aquí a Callosa on escriu un dels llibres més famosos de la literatura catalana: ha passat a la història amb el títol de *Espill* —és a dir, mirall— o "*Llibre de les dones*", potser perquè en aquest llibre deixa l'estament femení molt mal parat: només en salva dues: la seva esposa i la Mare de Déu.

És un llibre escrit en vers curt, d'un realisme sorprenent, on gairebé amb flash cinematogràfic l'autor ens acompanya en un viatge fantàstic per les places i carrers de la València medieval; es retraten els costums picants, la magnificència del menjar i el vestit i l'atenció al cos, el sistema d'aleshores de guarir malalties, els tipus de medicines i un conjunt d'observacions que ens permeten descobrir un metge i alhora un "home de món", gran coneixedor de la psicologia humana.

Tot el pensament que tenen quan prenen marit— transcrivim el text en català actual— és que sigui noble, encara que no tingui casa ni mobles. N'hi ha prou que vingui de gran llinatge. Un cop l'han pres saben treballar-lo: primer l'escandallen i miren de descobrir-li les flaques. Si té sang al blanc de l'ull —és a dir, si té gènit— i el veuen home de coratge, s'ajupen. En canvi si té el pols flac no el tenen per res. I si les complau en tot, el tracten com a un esclau. Així el debanen com un cabdell. En un moment determinat de la novel·la, el protagonista es casa amb una dona estèril que fa esforços per quedar en estat: *Ella no deixa de cercar metgesses, velles urquesses, empenyadores, les banyadores, mores, padrines, les endevines, i apotecaris, i herbolaris que poguessin donar-li remei.*

*Volgué assajar
una tacanya
metgessa estranya
fou de Bigorra,
que, vella i porra,*

*tot Aragó,
de Rosselló,
fins a València,
amb sa ciència
gorrat havia.*

*Quan li venia
qualque ratxosa,
i desitjosa*

*de fills concebre,
clavells, ginebre,
els feia prendre.*

El marit es desespera: li toca desembutxacar més de dos mil sous,

*metges pagant,
cercant, mudant,
fins els astròlegs;
a tot arreu
recorregué.*

*Uns calda deien,
altres la feien
freda i humida
o adormida;
tots variaven,
i l'enganyaven.*

Amb tantes provatures la dona va empitjorar. Fixem-nos en la relativa facilitat amb què podem llegir aquests fragments escrits en el català de cinc-cents anys endarrere:

*Feren-li beure
mil beurajades,
prou mal forjades;
en banys, untures,
i faixadures,
perfums i cales
úlceres males*

*li congriaren
i li causaren
salt de ventrell;
en lo cervell,
melanconia.
Per lo parir
cuidà morir.*

El marit diu prou. Se l'emporta de ciutat, en una alqueria, nom que a València donen a les grans masies, i s'hi refà:

*Havia-hi bany
e molts depots,
amb bons confortos
i valent metge.
Son mal de fetge*

*i batiments,
esmortiments
i la flaquesa,
sinó bravesa
tots l'als curà.*

Trobem encara un altre episodi on una dona és ensinistrada a fer-se la malalta:

*No prou oir,
al cap dolor,
e baticor,
esmortiments,
mal de neulell*

*a la mamella,
no ulcerat
mes començat
càncer tenir.*

Molt pots fingir amb gentil art —li diuen— posa en secret cendra, farina, oli, calç, llet, algun cuquet i un xic de forment a l'orina; i envia a buscar un metge jove; que no sigui vell ni experimentat. Si això et falla —li recomanen—

*faixa't un all
o porrelletes:
fan bambolletes;
també mostalla
lo cuïro talla,*

*color altera;
pebre ulcera,
pulveritzat,
sobreposat
a on se vulla.*

I li va donant consells de "com fer-se la malalta":

*amb una agulla
te pots punxar
lo paladar
secretament:*

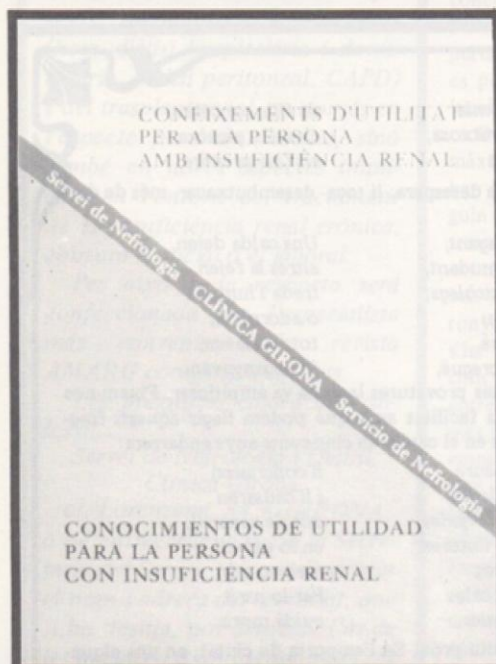
*poràs sovent
amb sec tossir,
sang escupir.*

Jaume Roig, després de la pesta retorna a València. Viu cap a vuitanta anys. Ja vell pesarós, un dia de primavera anava d'excursió a Benimàmet a cavall d'una mula. I tingué la desgràcia, al moment de descavalcar, de ventar-se un cop al cap. Se li va inflar la llengua i amb prou feines podia parlar i el portaren a casa en una sàrria de palla. Moria al cap de pocs dies. Era el mes d'abril del 1478.

Joan Carreras i Péra

BIBLIOGRAFIA

CONEIXEMENTS D'UTILITAT PER A LA PERSONA AMB INSUFICIÈNCIA RENAL

Llibre original, editat per la Clínica Girona, i text elaborat pels membres del Servei de Nefrologia: Josep M.ª Bromsoms, Carme Font, J. M.ª Garcia, Artur Marquès, Ramon Pasqual (Cap del Servei), Daniel Serra i Carles Servitja. Desembre 1983.

Un treball de més de 125 pàgines, amb il·lustracions referents a l'hemodiàlisi que mereix la nostra felicitació i estima.

Es un llibre que es llegeix fàcilment, i que aporta una documentació considerable. En recomanem la lectura.

Aquesta publicació va dirigida a les persones que tenen insuficiència renal i als seus familiars.

En aquesta situació és molt important que el pacient col·labori en el seu tractament i compleixi acuradament les indicacions del metge. Per això cal que coneixi els aspectes que s'aniran explicant. Constitueixen una guia, la finalitat de la qual és donar a conèixer el perquè i el com de coses que els metges aconsellaran en el curs de la malaltia.

HEMODIÀLISI

L'elecció del mètode de diàlisi depèn de criteris relatius a la medicina i a la tècnica i de les preferències del pacient.

L'hemodiàlisi és una tècnica destinada a substituir la funció renal mitjançant un aparell conegut amb el nom de "ronyó artificial". Els criteris que se segueixen per determinar el seu començament, són l'estat clínic i analític. L'inici es produeix, generalment, quan s'arriba a xifres de creatinina plasmàtica entre 10 i 15 mg/dl i acleriments de creatinina al voltant de 5 ml/minut.

La funció del ronyó artificial consisteix en l'eliminació, a través d'un filtre i amb la reacció d'un circuit extracorpori, de l'aigua i dels productes tòxics que el ronyó en condicions normals hauria d'eliminar. Aquesta tècnica exigeix la possessió de l'esmentat ronyó artificial en un

centre hospitalari, a on el pacient haurà de traslladar-se tres cops per setmana i sotmetre's a sessions de quatre o cinc hores aproximadament, dirigides i controlades per personal tècnic especialitzat.

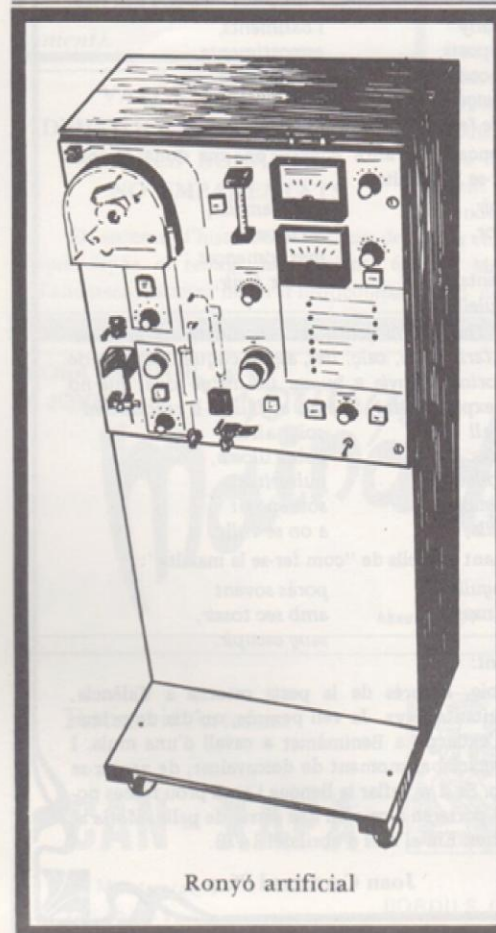
La possibilitat d'instal·lar un ronyó artificial en el domicili del pacient dona autonomia al malalt i requereix, al mateix temps, un període de formació de dos mesos aproximadament, per tal d'instruir el pacient i la seva família, ja que d'ells dependrà el correcte desenvolupament de les sessions.

La modalitat d'autoservei demana, també, el trasllat a un local a on el pacient, juntament amb altres, és responsable de la seva pròpia sessió d'hemodiàlisi (preparació del ronyó artificial, programació de les pèrdues, punició, control i acabament de la sessió), amb mínima assistència de personal mèdic i d'infermeria.

ASPECTES A CONSIDERAR EN L'HEMODIÀLISI

I AIGUA

Si hom té en compte que hi ha dos dies entre cada diàlisi i tres dies quan és el cap de setmana, i que els increments lògics de pes oscil·len al voltant de 700-800 gr. per dia (1,500 kg. entre setmana i 2,400 kg. els caps de setmana), s'observa que hom pot ingerir per dia uns 800 gr. que el

L'HEM

ronyó artificial pot extreure sense dificultat. A més, l'aigua que s'elimina per transpiració, per l'alè i pels excrements és de 700 gr./dia aproximadament. A aquesta quantitat cal restar-hi els 200 cc. de producció interna d'aigua per oxidació.

El balanç total és de 1.300 cc./dia (800-7)-200). A aquesta xifra, s'hi pot afegir l'equivalent a la que cada persona conserva d'orina.

Molt sovint ocorre que aquesta darrera xifra és inferior a 500 cc./dia; llavors, la quantitat de líquid permesa al llarg del dia serà de 1,3 a 1,8 litres. Aquesta porció serà suficient per a calmar la set i ingerir aliments líquids, si hom respecta les indicacions relatives a la ingesta de sal.

Per tant, l'aportació d'aigua (beguda o continguda en els aliments) s'ha de limitar d'acord amb la quantitat d'orina que hom produeixi.

2 SALS

a/ Sodi

Normalment es limita la quantitat de sodi que es pren per evitar que una ingesta excessiva d'aquesta substància faci augmentar, al seu torn, el consum d'aigua a causa de la set que provoca. Aquesta limitació l'ha de tenir en compte especialment (i de vegades rigorosament) la persona afectada de tensió arterial alta.

b/ Potassi

Caldrà restringir-lo en pràcticament la totalitat dels casos, ja que, en els espais compresos entre diàlisi, la xifra de potassi va augmentant en la sang per les aportacions de la dieta. Petits increments d'aquesta xifra poden provocar greus trastorns del funcionament cardíac.

c/ Calci

És un element necessari i a la vegada de difícil absorció en el pacient insuficient renal (per manca de vitamina D activa). És convenient d'ingerir una quantitat suficient de calci al dia (1 gr. al dia). Si no se'n fa prou amb la dieta caldrà administrar indispensablement suplementes d'aquesta substància; bé que sempre sota control mèdic.

d/ Fòsfor

És un element que, si s'administra en quantitat excessiva, pot impedir que l'organisme aconsegueixi xifres normals de calci. En la dieta no pot evitar-se; per això, si es troba alt en la sang, cal recórrer als medicaments, per tal de prevenir la seva absorció.

3 FORMACIÓ I ELIMINACIÓ DE SUBSTÀNCIES I TÒXICS DE L'ORGANISME

El ronyó artificial elimina catabòlits (substàncies de reaccions bioquímiques en els éssers vius) de la destrucció de les proteïnes, per això, la ingesta pot ésser més abundant que abans d'iniciar la diàlisi.

És imprescindible prendre proteïnes en quantitat suficient, sobretot si hom té en compte que moltes es perden a través del ronyó artificial a manera de constituents (aminoàcids).

Els hidrats de carboni i els lípids han de proporcionar una quantitat adient de calories pels motius que més endavant s'expli-

caran (entre altres per estalviar la formació de productes coneguts amb el nom de tòxics).

Per suplir les vitamines que es perden durant la diàlisi, caldrà ingerir-les a manera de preparat. Quant a la resta, si la dieta s'observa correctament, l'organisme les rebrà en quantitat suficient.

No s'han de prendre vitamines que els metges no hagin ordenat o aconsellat, ja que n'hi ha que no s'eliminen per la diàlisi, i llavors, en acumular-se dins de l'organisme i a causa del seu excés, podrien provocar trastorns.

4 ELIMINACIÓ DE MEDICAMENTS

El fet que el ronyó artificial extregui o no els medicaments de l'organisme determinarà tant les dosis com els intervals per a prendre'ls.

Com que pot ésser perillós de seguir les indicacions dels prospectes que acompanyen els medicaments, s'han de respectar sempre les quantitats i els intervals que per a la seva ingesta ordeni o aconselli el metge.

5 PRODUCTES HORMONALS

La transformació de la vitamina D, necessària per a la correcta formació de l'os, és una funció del ronyó que el ronyó artificial no pot suplir. Per això, i en els casos indicats, els metges proporcionaran aquesta substància a manera de preparat.

El dèficit d'eritropoetina afavoreix l'anèmia. Actualment hom no disposa d'aquesta substància a manera de preparat. Per tant, s'han d'evitar sempre els factors que poden agreujar l'anèmia (punxades repetides, filtre...) i prendre vitamines i ferro: substàncies necessàries per a la formació de glòbuls rojos.

També, i d'una manera anàloga, intervenen en la composició del glòbul roig les proteïnes animals, per la qual cosa s'ha de dur a terme una correcta ingesta de les esmentades proteïnes.

CONEXIEMENTS D'UTILITAT PER A LA PERSONA AMB INSUFICIÈNCIA RENAL

ODIÀLISI

Girona

LA FRATERNITAT CRISTIANA DE MALALTS I MINUSVÀLIDS

dóna una resposta...

Fa canviar la mentalitat del propi minusvàlid i malalt, bo i fent-lo prendre consciència dels seus valors com a persones i de les moltes possibilitats que té.

Els ajuda a aconseguir la seva promoció integral, a través de l'amistat, els contactes personals i el compromís social, i que arribin a ser membres actius de l'engranatge de la societat.

QUÈ ÉS...?

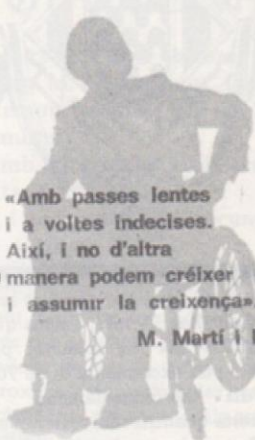
Un moviment d'Església d'apostolat seglar, d'àmbit internacional que, bo i ocupant-se de totes les facetes de la persona humana, pretén la promoció i integració social dels malalts i dels minusvàlids.

És dirigit i promogut per l'acció dels mateixos malalts i minusvàlids, els quals actuen segons les seves possibilitats esdevenint responsables de si mateixos i dels altres.

La Fraternitat necessita amics, encara que no siguin malalts ni minusvàlids, que ajudin aquests a portar a terme totes les seves activitats i s'hi integrin plenament.

PRINCIPIS FONAMENTALS

La FRATERNITAT CRISTIANA DE MALALTS I MINUSVÀLIDS (Frater o bé FCMM) recolza en set principis fonamentals, que animen tot allò que en ella es realitza:

«Amb passes lentes i a voltes indecises. Així, i no d'altra manera podem créixer i assumir la creixença».

M. Martí i Pol

UNA REALITAT...

Fins ara, els malalts crònics i els minusvàlids han estat un sector ignorat de la societat, amb innumbrables problemes.

Se'ls ha consolat, protegit, però no se'ls ha considerat persones adultes; han sofert la marginació de totes les activitats comunitàries en la societat i en la vida religiosa.

ESPERIT

1r., La FRATERNITAT està fonamentada profundament en l'esperit de la fraternitat evangèlica.

2n. La FRATERNITAT s'adreça a tots els malalts i minusvàlids sense distinció ni discriminació de cap mena.

3r. La FRATERNITAT fomenta la unió personal i comunitària entre les persones que la integren.

OBJECTIUS

4rt. La FRATERNITAT pretén el desenrotllament integral dels seus membres.

5è. La FRATERNITAT contribueix a incorporar activament en la societat els malalts minusvàlids.

MITJANS

6è. La FRATERNITAT està vitalitzada per equips responsables.

7è. La FRATERNITAT rep vitalitat de l'Evangeli. És missió especial del consiliari ajudar a fomentar i clarificar les actituds evangèliques dels fraters, integrant-se en el grup com un més.

SENSIBILITZACIÓ SOBRE LA SANITAT

El Derecho a la Salud Y los derechos de los enfermos

Sempre que es presenta un llibre davant de l'opinió pública, es fa difícil fer un judici de valor sobre quines seran les seves repercussions socials, i quin serà el resultat de les mateixes (Via causa, efecte). Encara que ens quedem amb el dubte suara esmentat, no perdrem l'oportunitat d'exposar-ne quatre coses que poden ésser interessants:

El que avui ens porta aquí, és un treball encarregat per la Fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids que apareix sota el títol de "EL DERECHO A LA SALUD Y LOS DERECHOS DE LOS ENFERMOS". Cal dir que surt amb pretensions de divulgació, no científica; no obstant, podem trobar-hi dades estadístiques actualitzades, resultats d'enquestes a malalts i famílies que, entre altres coses, ens poden orientar i ajudar a formar-nos un criteri més sòlid al respecte. És un llibre fet en un llenguatge intel·ligible i ben estructurat per temes, on el relat d'alguns exemples ens ajuden a amenitzar l'aridesa de les xifres.

El treball en qüestió persegueix dos objectius: El primer d'ells és informar, fent un repàs a l'estructura sanitària del nostre país. Obviament la part més important és la que dedica a la Seguretat Social (que cobreix el 85 per 100 de la població espanyola, i segons recents declaracions del ministre Sr. Ernest Lluch, a curt termini s'ampliarà a un 90 per cent). Així doncs, se'ns ofereix un heterogeni catàleg de problemes, actualment plantejats i que a "grosso modo" podríem desglossar en tres grans grups:

a)- Problemes institucionals: Com pot ésser la manca d'una planificació sanitària racional per part de l'Estat, relacions de la Seguretat Social, respecte d'altres centres privats; l'insuficient control estatal sobre hospitals i ambulatoris i un llarg etc.

b)- Problemes econòmics: Referent

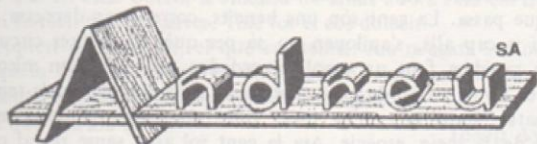
als pressupostos astronòmics que té la Seguretat Social (4 per cent del Producte Interior Brut) i relació preu/servis rebuts per l'usuari, despeses irracionals que en la majoria de casos són degudes a una planificació deficient que després tenen com a conseqüència la infrautilització de material i quiròfans. També hauríem d'afegir el que hauria de pagar la Seguretat Social a l'usuari en concepte d'indemnitzacions.

c)- Problemes morals: En aquest grup podríem destacar la despersonalització del malalt (o sigui, massificació en les consultes que comporta una política excessivament medicamentosa i tracte diferent en centres públics i privats). L'experimentació científica en pacients i el problema ètic de les vagues de personal sanitari.

El segon objectiu és intentar sensibilitzar el lector, sigui malalt o familiar, sobre els problemes que l'afecten. Que sàpiga que té dret a atencions sense cap mena de discriminació i que sàpiga quins mitjans i possibilitats de reclamar li atribueixen les lleis.

Per això esperem que el llibre tingui una bona acollida entre els lectors, perquè aquest és un "producte" que un dia o un altre hem de consumir i perquè la nostra salut, depèn en certa manera, de la "nostra" Sanitat.

Albert Casas

**DECORACIÓ
I MOBLES**

Ctra. d'Arbúcies, núm. 26

Telèfons 86.88.90

86.90.29

SANT HILARI SACALM

CENTRE D'ORTOPÈDIA C. O. B.
ORTOPÈDIA TÈCNICA I COMERCIAL

Eiximenis, 19, baixos

Telèfon 21 19 62

G I R O N A

LAGARTERANA
CASA DE BORDADOS

Venta de COLCHAS, SABANAS, MANTELERIAS...
en hilo y tergal. Se reservan encargos y se sirve a domicilio.

GERMAN MUÑOZ

BIBLIOTECA

RELACIÓ DE LLIBRES DONATS PER LA BIBLIOTECA NACIONAL "JOSE MARTI", Dep. de Canje, Plaza de la Revolución, LA HABANA (CUBA)

CUENTOS (Julio Ramón Ribeyro). Colección La Honda. Casa de las Américas. Cuba 1975.

BALIÑO (apuntes històrics).

MODAS (folleto editado por la Empresa Editorial de la Mujer) Habana.

VIRGILIO PIÑERA (cuentos). Bolsilibros Unión.

CUENTOS COMPLETOS (Félix Pita Rodríguez). Ediciones Unión/Cuento.

PASAJES DE LA GUERRA REVOLUCIONARIA (Ernesto Che Guevara). Ediciones Huracán.

EL DIARIO DE CHE EN BOLIVIA. Instituto del Libro. La Habana 1968.

COMENTARIOS REALES DE LOS INCAS (Inca Garcilaso de la Vega). Casa de las Américas.

ILUSIONES PERDIDAS. HONORE DE BALZAC. (Ediciones Huracán) Edit. Arte i Literatura. 3 tomos.

Varios: LOS MEJORES CUENTOS CUBANOS. 2 t/.

JOSE MARTI (La edad de Oro).

LAS IMPURAS (Miguel de Carrión). 2 tomos.

LA HABANA ES UNA CIUDAD BIEN GRANDE (Mirta Yañez).

YA NO MAS COMO ANTES (Raúl Aparicio).

AL FINAL DE UN CAMINO (Imeldo Alvarez).

LA VENTANA Y EL TREN (Raúl González de Casco-rró).

EL PRISIONERO (Julio Travieso).

EL TABANO (Ethel L. Voynich) Editorial Arte y Literatura.

LA SITUACION (Lisandro Otero).

CARMEN Y COLOMBA (Prósper Mérimée). Editorial Huracán.

JOSE MARTI (Antología). 2 tomos.

TRADICIONES CUBANAS (Alvaro de la Iglesia). Selección.

LOS RIOS PROFUNDOS (José María Arguedas). Casa de las Américas.

TRISTANA (Benito Pérez Galdós).

HOMBRES DE PARAISO (Edmundo Más Mora).

UNA VIDA (Angus Richmcnd). Novela.

EL REINO DE ESTE MUNDO (Alejo Carpentier)

MIEDO AMBIENTE (Guillermo Samperio)

AVENTURAS PRODIGIOSAS DE TARTARÓN DE TARASCON (Alphonse Daudet). Edic. Huracán.

HURACAN (Luis Adrian Betancourt) Novela.

AMOS TUTUOLA ("El bebedor de Vino de Palma") Lit. Mundial.

17 INSTANTES DE UNA PRIMAVERA (Julián Semionov).

PRIMAVERA EN BUDAPEST (Ferenc Karinthy).

PÁGINAS ESCOGIDAS (Sor Juana Inés de la Cruz).

LA TRIBU DE LOS GITANOS (Zaharia Stancu).

EL MURO DE MEDIO METRO (Omega Agüero).

INTOCABLE MULK BAJ ANAND.

LAS NIEVES DEL KILIMANJARO (Ernest Hemingway).

LA ÓPERA DE LOS FANTASMAS (Oswaldo Salazar).

PÁGINAS INÉDITAS O DISPERSAS. Edit. Universidad de La Habana.

**BIBLIOTECA
DE L'AMARG**

—"Hola! Bon dia a tothom!

No em coneixeu?

Ah bé!, doncs pels que no em coneixeu, els hi haig de dir que sóc un barret. Sí, sí, un senyor barret, o perquè no?, un barret senyor.

Acabo d'arribar a la botiga. M'hi han portat amb una furgoneta junt amb altres companys més. Uns i altres de diferents formats, colors, edats i sexes. Erem tot un galimaties de barrets barrejats uns amb els altres. Arribats aquí, a la botiga, ens han anat triant i seleccionant. Uns cap aquí, altres cap allà. Els uns els han portat a un departament on diu: Homes. Als altres a un altre lloc on diu: Dones. Ens han separat els mascles de les famelles. Diuen que ens volen vendre.

M'han col·locat aquí, al damunt d'un penjador que forma uns tres peus a terra i com un ciri s'alça uns dos metres enlaire. Del centre parteixen cinc braços quelcom encorvats. Concretament, a mi m'han posat al mig. Estic envoltat per quatre d'altres i diferents. No ho diré pas per arrogància, però penso que sóc el més bonic de tots els que estem aquí. Sóc també el que està més ben emplaçat. Davant mateix de l'aparador.

Sóc de feltre, color gris fosc i tinc una cinta negra que m'envolta, formant un llaç a un costat. Tinc una ala que m'eixample i m'ensenyoreija. A dalt de tot tinc un doblec al mig del teulat. I dues entrades, una a cada costat, fetes expressament per poder-me agafar fàcilment amb les mans. Des de la meua situació estic molt divertit. Veig el carrer i la plaça del costat. Contemplo tot el que passa. La gent són uns beneïts, corren, van depressa, cap aquí o cap allà, s'apilonen no sé per què. Els cotxes circulen amb rapidesa fent un soroll eixordador per mi. Quan miro al carrer i veig passar la gent sento una trista nostàlgia dels temps passats. Sento que m'ha tocat viure un temps de decadència pels de la meua espècie. Ara la gent sol anar sense res al cap.

**RESTAURANT
TABERNA**

Carretera
Nacional II, Km. 703
Teléfono 85 3191

SILS

Quan recordo aquelles postals de principis de segle que m'ensenyaven, on tothom portava el barret, em venen ganes de plorar. Ara no ens volen, ens tenen arraconats i tan sols algun personatge un xic excèntric encara ens vol i ens estima. Però què hi farem! Jo no en tinc la culpa d'ahver nascut en aquest temps que no estem de moda. Penso, però, que ja vindran temps en que tornarem a ser una peça clau en el vestir de la gent. Aleshores ens tocarà fer el nostre protagonisme.

Ara pla! Què és això que sento? Mireu per on acaba d'entrar un senyor grassonet amb una bona calva, ja d'edat avançada. O sigui, d'aquells d'abans. I demana que vol un barret. Veig que s'acosta a mi. Ai, Ai. Ai! De tants que n'hi ha, aquest boig s'encapritxarà de mi. Sí, sí!, tal dit, tal fet. Noto el palp dels seus dits rugosos al meu damunt. Se'm col·loca sobre el cap. Ens mirem al mirall, jo molt cofoi, pinxo i presumit, em veig la mar de bé. Ell es mira ara amb el cap inclinat a la dreta, ara a l'esquerra, de costat, endavant, enrera, es dóna la volta i arriba gairebé a marejar-me. Sort que estic ben arrapat als quatre cabells que li queden al cap. A la fi diu que li vaig bé i que per tant em compra. Així doncs que ja tinc amo. Llàstima que sigui una mica lleig i fem contrast tota vegada que jo sóc, com sabeu, molt ben plantat.

A mesura que van passant els dies el meu amo i jo ens anem coneixent mútuament. Ell sap que amb mi pot presumir d'una bona categoria que jo li donc entre els seus. També i sobretot, com diu ell, així no se li refreden les idees i no li patinen les mosques pel cap.

N'estic molt content del meu amo. És un senyor que té moltes "peles". Em porta a llocs de luxe i molt confortables. Viatgem amb "Mercedes". Ara que ve l'hivern sol portar guants. Així sento més suau el contacte dels seus dits.

Els matins sempre tenim feina, amb reunions en grans despatxos amb altres col·legues. No ho sé ben bé, però em penso que deu ser el president d'algun banc o empresa multinacional. No em deixa mai. Sempre em porta al cap o a les mans, o em deixa damunt d'un penjador o en una butaca al seu costat.

Em penso que avui aquesta tarda estarem de festa. L'home s'ha canviat de vestit i s'ha posat una bona dosi de colònia molt agradable. Pugem al "Mercedes" i li mana quelcom al xofer que jo no entenc. Al cap d'una estona arribem enfront d'un Hotel. Parem. Baixem del cotxe, entrem, algú ens saluda i ens obra la porta de l'ascensor. Arribem al setè pis. Anem caminant, fins davant la porta d'una habitació. Toca el timbre i... Mare meva! No m'ho esperava pas. Quin bé de Déu de dona que ens obra la porta!!

Ah, perdulari! Aquesta és la teva amant!? I jo que em pensava... Ben lleugereta de roba, ella l'abraça. Jo penso per mi mateix l'espectacle que se m'està preparant. Ja m'estan fent posar nerviosos. Però... ??, ep!! què passa? Els hi faig nosa.

Ella m'agafa d'una revoltada i em llença a terra. Però... què passa? A on estic?

Que vaig a estrellar-me! Mama, mamma, por! Uix!!

A la fi he tocat terra. Ara ho veig clar el que ha passat. Quan l'amant del meu amo em volia tirar a terra, he tingut tanta mala sort que en estar oberta la finestra he saltat a fora i ara em trobo aquí terra al mig del carrer. Tinc tot el cos dolorit.

Aquest que ve... Sí, el que em temia. Ara m'agafa i se'm escasqueta fins les orelles. És un rodamón, esparracat i brut. Ell xiulant, tot content i saltant, ens en anem junts.

I què serà ara de mi?

Josep Ayats

**Fincas
MARTORELL**

- Santa Coloma de Farners

PENSAMENTS D'AMOR

Al matí, en aixecar-me, obro la finestra deixant entrar els raigs solars perquè em duguin als indrets de la veritat, l'esperança i l'amor.

Si ets posseïdor de qualsevol petita guspira d'amor, no deixis que et cremi, comparteix-la.

L'amor és un foc que necessita alguna cosa més que llenya per a no extingir-se.

Tu, cor, que ets la imatge expressiva de l'amor, voldria que bateguessis poc a poc per a sentir-te amb fruïció exultant i, alhora, que el teu ritme fos frenètic, per a envair-ho tot amb el teu cant portador de vida. Amor, on ets? Et parlo i no em contestes; et cerco i no et trobo... Que t'amagues? Espero els teus passos, però m'eludeixes... Malgrat tot el presenteixo i, si camino, em segueixes. Oi que hi ets? No em deixis aquest neguit que m'ennuoleix la raó. Sí, contesta'm i seré feliç, fent junt amb tu del camí més abrupte el més planer.

La meua força brolla de ferides produïdes per les meves debilitats.

Cerco la flor que domina el meu pensament per fer-la meua, plantar-la al meu jardí i regar-la amb tot el meu amor.

És trist i amarg recórrer el corriol de la vida sense un bocí d'amor que et doni la fortalesa necessària per a arribar a la fi.

No deixis que et domini el desig perquè t'ennuolarà els sentiments.

L'amor és tan sublim que només contemplant l'obra més senzilla podem entendre'l.

Ferran Jiménez i Descalzo

CINEMA:

Peter Weir és, sens dubte, el màxim exponent d'aquest cinema australià que en aquests moments es troba a la cresta de l'onada. Nascut l'any 1944, fou un dels joves cineastes que es beneficiaren de la creació per part del Govern Australià, l'any 1960, de l'Escola Nacional de Cinematografia. Després d'haver realitzat nombrosos curt-metratges aconseguí dur a terme, l'any 1974, el seu primer film de llarga durada: "The cars that ate Paris" ("Els cotxes que s'han menjat París").

L'any 1975 filma "Picnic at Hanging rock", pel·lícula que constitueix el seu primer èxit comercial. La bona acollida que té el film en alguns festivals permet que, dos anys més tard, el seu realitzador acometi una nova empresa cinematogràfica: "The last wave", "La darrera onada". La pel·lícula posa en relleu la relació que ni ha entre

les arrels culturals australianes primitives i el paisatge que les condiciona. Aquest film, a més de rebre forces guardons, representa el punt d'arrencada de la difusió del nou cinema australià.

L'any 1981 pot filmar, amb l'ajut de capital americà, "Gallipoli". Interpretada pel Mel Gibson i Mark Lee, es tracta de la història d'una amistat només truncada per la guerra. El film, de caràcter pacifista, és una reflexió sobre la crueltat d'aquells que, lluny del perill, "juguen" amb els destins de les persones al seu antull, creient-se autoritzats a disposar -fins i tot amb negligència- de les vides d'aquells que els han estat encomanats.

La música -"Adagio", de Tomaso Albinoni- esdevé un poderós aliat a l'hora de crear una atmosfera adient que ressalta el caràcter de víctimes dels

soldats del Desè Regiment de la Cavalleria Lleugera australiana, els quals, com "joguines" en mans dels comandaments estrangers, serveixen per "entretenir" els turcs a Gallipoli, mentre els anglesos desembarquen tranquil·lament -amb la flemma que els caracteritza- per l'altre costat.

El film, curull de sensibilitat, és una mostra més del "savoir faire" de Peter Weir.

Al passat Festival de Cannes, dins la selecció oficial del certamen, fou presentada la que, per ara, és la seva darrera obra fílmica: "The year of living dangerously" ("El año que vivimos peligrosamente"). El guió del film fou adaptat d'una interessant novel·la de l'australià C. J. Konch.

L'acció es situa a Indonèsia, l'any 1965. Està a punt d'esclatar una revolta contra el president Sukarno. Militars i comunistes conspiren per fer-se amb el poder. El cos diplomàtic estranger s'aplega en fastuoses festes, mentre els corresponals de premsa van consu-

mint el temps, amaratats d'alcohol, fent gresca.

En aquest context de calor i humitat tropicals es belluguen els personatges centrals de la pel·lícula: Guy Hamilton (Mel Gibson, el de "Gallipoli", "Mad Max" i "Mad Max-2"), un jove periodista australià que pretén fer de la seva tasca de corresponal una plataforma vers l'èxit personal; Billy Kwan (Linda Hunt, en un paper masculí), un nan fotògraf d'ascendència xinesa que -en paraules seves- vol ser els ulls d'en Hamilton a Jakarta; Jill Bryan (Sigourney Weaver, que intervingué a "Alien" i a "El ojo mentiroso"), ajudant de l'agregat militar de l'Ambaixada Britànica.

El comportament de Guy Hamilton -inspirat tothora pel seu afany de triomfar a través del periodisme, sense importar-li massa la patètica veritat que entranyen les seves notícies-

xocarà frontalment amb la personalitat de Billy Kwan, que converteix la seva ocupació de fotògraf en un mitjà per a solucionar els problemes, tan punyents, que assetgen el seu poble. Aquest darrer arribarà a posar en perill la pròpia vida —d'una forma tant ingènua, si es vol— pels seus ideals. I trobarà la mort. En Guy Hamilton, en canvi, ni tan sols serà capaç —encegat per aquest egoisme professional— de guardar discretament la notícia de l'imminent cop d'estat, tot i que el reportatge posarà en evidència la indiscreció de la seva amant —Jill Bryan—, que, moguda pel seu amor, li ha revelat aquesta informació perquè pugui anar-se'n a temps d'aquell efervescent país.

Peter Weir ha aconseguit un magnífic clima sensual en el que, per damunt del retrat del panorama polític d'una època, de la fricció entre les mentalitats occidental i oriental, de la dolorosa disjuntiva entre treball i amor, i del drama perenne de la fam, brolla la realitat d'un amor més ferm que la vida. Poques vegades ha copsat la càmera amb tanta voluptuositat el naixement d'una passió, la perillosa aventura d'estimar-se...

La pel·lícula, carregada de romanticisme malgrat les descriptives panoràmiques que ens acosten a la realitat esferoïdora d'aquest país del Tercer Món, té un final una mica convencional, a l'estil americà; un acabament que, tot i traïr els postulats que havien presidit l'actuació d'en Guy Hamilton al llarg del film —se'n va de Jakarta amb la seva aimada quan, per haver fracassat l'intent dels comunistes i haver accedit al poder els musulmans conservadors, es troba fora de perill i podria seguir informant—, no arriba a deslluir aquesta bellíssima cinta que permet augurar al seu director una carrera artística plena d'èxits i de bon cinema.

Xavier Pujolàs i Gabuleda

Una pel·lícula de Peter Weir

HALLPOI

Rememrança

Entre l'AJUT i el DRAMA

Finals de la guerra civil: Per la carretera que ja venia des de Sant Andreu de Palomar, seguint per la perifèria d'aquell indret de la ciutat comtal, per Horta, en la cruïlla del passeig de Campoamor, passaven homes i més homes presoners, camí del camp de concentració, vers el lloc anomenat casernes d'en Macià, no lluny dels jardins del Laberint.

L' "Escola Productiva" de l'Ajuntament de Barcelona, on hi estava de director en funcions, no es trobava més enllà d'un centenar de metres per on passaven. Sovint hi acudia, enfilat en la marginada, i, no pas per curiositat, fitant l'amuntegament d'homes que anaven vers la direcció esmentada, tocant-se quasi un amb altre com immenses corrues de processonàries. El meu intent era per si hi endevinava un meu nebot que estava mobilitzat pel servei militar, i lliurar-li un paquet de vitualles.

Passaven desfets, agemolits, arrossegant els peus mig llagats, caminant d'esma. Ja no fitaven a la dreta o a l'esquerra; ulls desorbitats que miraven... i no miraven res, en el pas tentinejant, oscil·lants. La desfilada quedava engolida en el camp de concentració provisional. Més endavant ja els repartirien vers indrets llunyans.

Passats els dies d'aquella davallada, vaig visitar els entorns del camp, encerclat per fileres de filferros més indicatius del grandios per a guardar els homes, que d'efectivitat per a poder-se fer escàpols si algun hagués tingut valor. Vaig acudir-hi tres cops duent un paquet de menjar amb nova esperança de trobar-hi el meu nebot. No fou així, però sí que algú em cridava; era un conegut de la barriada de Sant Andreu, al qual vaig confiar-li la cosa mengívola que en aquells dies hom podia abastar, per a donar-ho al qui jo cercava inútilment; en cas negatiu, com era quasi segur, que s'ho mengés ell... i, amb altres amics seus que feien colla, els quals amb mirada famolenca, travessaven el contingut del que duia embolcallat amb un tros de diari. Amb la més inconscient bona fe d'aquest món, hi havia entrat aixecant un dels febles filferros. Entre els centenars de presoners, mai no vaig trobar el més petit indici del meu parent, el que feia entornar-me'n decebut. On hauria anat a raure?

Vaig eixir-ne d'aquell camp, on els homes eren més coneguts per un número que pels noms, passant tranquil·lament per davant del soldat que estava de guàrdia d'aquell improvisat tancat, per on també hi desfilaven una munió de dones i noies, que havien cercat el marit o el pare... No vaig capir ni per un moment el que em podia succeir.

Ja fora del camp, i tot xano-xano, vaig començar la davallada, quan de sobte em topo amb el pare d'un alumne de l'Escola Productiva. Ens saludàrem i li explico d'on venia. L'home es posà la mà al cap i, esbotzà: —I dieu que veniu, que heu estat dins el camp de concentració!?!; que n'heu sortit passant pels nassos del mateix sentinella? Ignoreu el que us podia esdevenir?

La pregunta em menà al desconcert mental, mentre ell m'anava recordant que se m'haurien pogut quedar.

Llavors sí que em vingué un calfred des del bescoll i en tot el rosari de l'espina. Les idees es revolcaven com la nuvolada que es cappinga sobre si mateixa abans de la tempesta; em sentí amb les idees xarbotades, difícils de lligar. Què n'haguessin sabut la meva esposa i fills que m'estaven esperant? Abans no s'hagués aclarit si era o no presoner, la feina fóra d'hores o de dies; i, encara qui sap?

Ja hi vaig tornar, ja, però pels entorns i lluny dels filferros, perquè en sols pensar que els havia aixecat, ara em semblaven fils d'alta tensió elèctrica. Un acte humanitari que m'hauria pogut costar una desfeta moral i física per un sempre més.

Quina lliçó més cruel m'aplanà per temps. Sort de la conversa amb l'amic, que del contrari hauria pogut quedar agafat a la rateta.

Totes les precaucions són poques entre els homes. Un acte humanitari que em podia costar la llibertat i potser la vida.

M. TOLOSÀ i SURROCA

TRANSPORTES PRATS S.A.

VIDRERAS

ENTREVISTA

La persona que avui entrevistem, podríem dir que és el "retall d'una petita història", ja que va ésser la pionera a Girona en fer-se el tractament de diàlisi, ja gairebé fa catorze anys (com passa el temps!).

Com es pot suposar parlem de la

MARGARIDA CODINA i CARRERAS

que la vam anar a veure un dijous a la tarda per a poder col·loquiar. Ja ens esperava, doncs ja ho havíem contactat abans, i un cop saludats vam començar a fer-li les preguntes.

—Quan vas començar a fer diàlisi?

—Vaig començar el dia tres d'abril del 1970, ara fa catorze anys, a la Residència de la S.S. del Valle de Hebrón a Barcelona. Vaig entrar-hi gràcies al Dr. Marià Pascual, pare del Dr. Ramon; ja que després no hi havia màquines i les places es limitaven només als malalts de Barcelona. I el Dr. Marià, que ho sabia, em va aconsellar que fes constar que vivia a Barcelona. Així ho vaig fer i va anar tot bé. Al cap d'un temps se'n van enterar i es va armar una mica de remor, però jo ja estava "enxufada". Puc donar gràcies a ell.

—Explica'ns si hi havia molts malalts, les hores que feieu, dialitzadors utilitzats, etc.

—Mira, es feia un torn cada dia i deuriem ésser uns vuit malalts per torn.

Fèiem dotze hores dos cops a la setmana. Era una mica pesat, però arriba un moment en que ja t'hi acostumes.

Tenien uns dialitzadors (Kills) que eren molt grossos, que hi anava molta sang, i per desgràcia es trencaven bastant sovint. Jo vaig batre el rècord: tres en una sessió. Ja pots contar com devia de sortir.

—Eren temps diferents, oi?

—Sí, ja que no s'anava amb fístula interna com ara, sinó que jo vaig anar bastant de temps amb una fístula externa, amb els consabuts problemes de coagulacions, no et deixaven viatjar en serveis públics, i altres romanços.

Altra cosa era que no hi havia molta supervivència, jo vaig ésser la primera dona que vaig passar la barrera dels divuit mesos.

—Teniu problemes durant la diàlisi?

—Els normals. L'única cosa que ara no passa són els pirògens, que es passava molt malament. Ara, rampes i mareig n'hi havia abans i ara.

—Quan vas venir a dialitzar-te a Girona?

—Ja feia un any i mig que funcionava, crec que era el sis de març del Els de Barcelona no volien que marxés ja que era com un símbol per als altres malalts.

—Hi vas trobar diferència?

—Una mica sí, ja que allà anàvem amb cubes individuals quan aquí encara anàvem amb cubes generals, i hi havia alguns problemes més. Però pel tracte amb metges i infermeres no hi

vaig trobar cap diferència, s'han portat sempre molt bé.

Últimament allà feia vuit hores dos cops a la setmana, i quan vaig arribar a Girona feia quatre i mitja tres cops.

—Teniu una dieta?

—Sí, però a mi no em feia falta, ja que el que em deien ho havia fet sempre. Era una bona malalta. Ara, hi havia gent que no creia i ja pots comptar com anaven, carregats de pes, anàlisis estranyes.

—Recordes alguns metges? Si visitaven gaire sovint? Si seguien la malaltia de prop?

—Sí, els recordo a quasi tots: el Dr. Piera, cap del servei, els Drs. A. Olmos Miró, Mauri, Codina, Alsina Rodríguez, Capdevila, i potser algun més.

Els dilluns passava tot l'equip i els altres dies hi havia el metge de guàrdia que passava visita cada dia.

—Així digues que teniu un metge per cada malalt.

—Quasi, quasi. Però tingues en compte que eren els principis, hi havia molt per aprendre.

—Prenies molts medicaments?

—Doncs no. Prenia el Becozme C-Forte, Alugelibys i un anticoagulant. No hi havia encara ni la Ferroprotina ni el Rocaltrol.

—Es parlava del trasplant?

—Sí ja se'n parlava. Jo m'hi vaig apuntar, però era una utopia, ja que se'n feien molt pocs i amb resultats molt pobres. Era molt diferent d'ara i com més vagi més, serà com comparar la diàlisi d'abans amb la diàlisi d'ara.

—Estàs contenta amb el tracte dels metges i el de les infermeres?

—Sí, estic contenta, tots es porten molt bé amb mi.

—Vols afegir alguna cosa més?

—Sols em manca dir-vos que agraeixo tot el que han fet per mi els metges i les infermeres i també que estic molt contenta dels malalts de diàlisi companys meus, que ens hem tingut de resistir i ens hem fet bons amics. També us donc les gràcies per haver-vos recordat de mi. Mercès.

Segons dades elaborades per la DIRECCIÓ GENERAL D'ASSISTÈNCIA SANITÀRIA, a Catalunya hi havia, l'any 1982, 1.739 malalts renals terminals atesos, constatant-se un creixement molt important en les xifres de malalts, respecte anys anteriors. En el mateix informe s'aprecia que només un 40 per cent dels malalts són dones, i que més d'un 50 per cent tenen edats superiors a 45 anys.

Drogues?
Senzillament
digues no

Programa d'Informació
sobre
les Drogodependències

GENERALITAT
DE CATALUNYA

ÚLTIMA HORA NECROLÒGICA

A l'edat de 58 anys va morir el dia 8 de maig de 1984, Margarida Codina i Carreras, natural d'Anglès i domiciliada a Salt, al carrer Manel de Falla, 26, 3.er, 2.a

Estava casada amb Pere Medina i Atenza i tenia un fill, Miquel.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima va celebrar-se a l'església de Sant Cugat de Salt.

Descasi en pau.

**AMARG ES UNA REVISTA PER A TOTS
INFORMACIONS SOBRE TEMES CULTU-
RALS, MEDICS... I 3000 EXEMPLARS**

**En
aquesta revista
es pren esment
dels ESCRITS en
català i castellà**

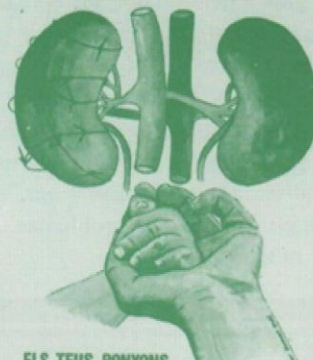

**primer parking por horas.
PARKING "EIXIMENIS"**

**I Por fin, también en Girona, solucionado el problema del aparcamiento por horas!
Ahora y en el centro de nuestra ciudad, puede dejar su coche tranquilamente y hacer sus gestiones, compras, etc. e incluso irse al cine!**

**FES ALGUNA COSA PER
SALVAR UNA VIDA...!**

**ELS TEUS RONYONS
PODEN SALVAR-NE DUES. DONALS ARA
PER QUAN JA NO ELS NECESSITIS.**

AMARG
LLORENSANA, 24 TEL. 016201-21000-010004

AMARG
publicació
-trimestral
al servei de tots

**PROPERA
REVISTA:**

**ESTIU
1984**

Amic lector:
T'emplacem perquè col.laboris en aquesta revista, a fi de què el teu nom i els teus pensaments figurin en la nostra publicació.
Pensa que aquesta revista no és fruit d'improvisació, i tot el que diu no és per ganes de dir-ho, sinó perquè convé, per reflectir l'actualitat, els problemes i aspiracions d'una Associació, i en prenguis consciència.
Amic lector!, tu també pots dir-hi la teva. Pensa que la revista AMARG és de tots.
T'esperem, doncs, en aquestes planes, si tramets els originals a temps a la redacció de la revista, Ctra. Barcelona, 23, entsol, 2.ª, de Girona.
Agraïm la teva futura col.laboració.

Hi ha dues formes per ajudar als malalts de ronyó

● Fent-vos socis d'AMARG

● Fent-vos donant de ronyó

AMARG agrupa a malalts afectats per insuficiència renal, així com a totes aquelles persones que desitgin col·laborar a la solució dels problemes que aquesta situació comporta.

Dóna als malalts assistència mèdica, social, moral i laboral, a fi d'assolir la seva plena integració a la societat.

Manté relació amb centres i institucions de tot el món, per facilitar la trasplantació renal.

Fomenta els estudis dels problemes que plantejen les enfermetats renals.

Col·labora amb entitats oficials i particulars i la seva activitat pot conduir a mitjans positius de l'Associació.

Tot això suposa unes despeses importants i AMARG només pot afrontar-les amb el suport dels qui pensen que, entre tots, hem de salvar vides.

Si tu penses el mateix, ajuda AMARG. Necessitem diners.

FES-TE SOCI COL·LABORADOR D'AMARG. Et valdrà l'aportació de la quantia que vulguis (quota de pessetes voluntària).

... perquè dues persones visquin, quan tu ja no visquis. Cada ronyó trasplantat suposa la salvació d'una VIDA.

Hi ha més de 6.900 persones en el país, d'elles 1.500 a Catalunya, condemnades a mort per insuficiència del ronyó.